

Ίνεφανίσθη καὶ εἶπεν ὅτι εἶχε σίς τὴν ψυχὴν καὶ ἡκούσθη κατὶ ἀπολύτως καιρόν.

«Ἡ περίστασις αὕτη ποιητοῦ, ὁ ὄποιος γράφει στίχους ἀπὸ ΙΩ ἑτῶν καὶ ὁ ὄποιος δὲν τοὺς δεῖκνει, ὁ ὄποιος σιφνιδίως γράφει τοιούτους ὅλως διαφόρους εἰδῶς καὶ ὁ ὄποιος ἀνακράζει: «Ἄυτὴν τὴν φράξαν εἴμαι ἔγω!» καὶ ὁ ὄποιος ἐμφανίζεται καὶ ὁ ὄποιος δὲν ἡπατήθη καὶ τὸν ὄποιον ἡ αἰγνιδία κοίσις περὶ τοῦ ἑαυτοῦ του ἐπικυρώνται ἀπὸ ὅλους τοὺς μιταγγενεστέρους, μου φαίνεται μουναδική. Ο Δαυαρτίνος ἡτο τόσῳ προσωπικός, ὥστε ἡτο ψυχὴ ἀναγητοῦσα ἐσυτήν, ἡ ὄποια δὲν ἤγαπε ἐσυτήν ἔφύσον δὲν εἶχεν ἀνεύρει ἐσυτήν, καὶ ἡ ὄποια ἐμαχεύθη ἀπὸ τὸν ἑαυτόν της εὐθὺς ὡς τὸν συνήντησε. Γὰρ ποιητικὸν τοῦτο φανόμενον εἶνε σχέδιον ὄμοιον μὲν τὸ τοῦ ἔρωτος. Ο Δαυαρτίνος ἀνεζήτει ἑαυτὸν καθὼς ὁ ἔρωτιῶν ἐπιζήτει ἔκεινην τὴν ὄποιαν θάγαπήσῃ καὶ ὅταν εὖρεν ἑαυτὸν κεραυνοσέλως, ὑπῆρξε βέβαιος, ἀπολύτως βέβαιος περὶ τῆς ἀνακαλύψεως του, καὶ ἔγνετο οὗτος ὁ ἡδυτικός καὶ ἐκστατικὸς ὑπέναιος τοῦ πάθους καὶ τοῦ θεατικοῦ. Οι ποιητικοὶ οὗτοι γάριοι ὑπῆρχεν θεῖοι καὶ θεῖα ἥρτη τὴν ὄποιαν παρέσχον εἰς τὸν κόσμον».

* * *

Τὰ ωφάλια τοῦ Μελλοντισμοῦ.

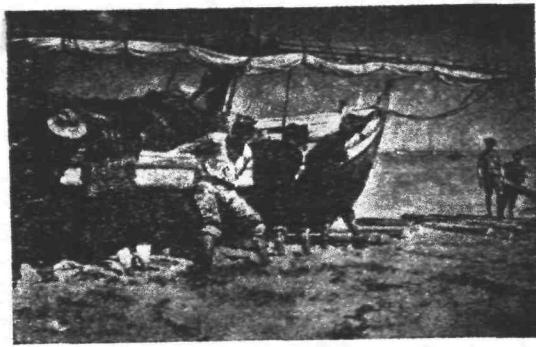
Μὲ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Ἰταλῶν μελλοντιστῶν κ. Φ. Μαρινέττι ἐδίησισεύθη «μανιφέστον» τεχνικὸν τῆς μελλοντικῆς φιλολογίας, ἐμπνευσθὲν ἐπὶ ἀεροπλάνου, ὃπου ἐπιβαίνων ἡ συγχάρης ἡρθάνθη ἐξαφνικά «τὸ γελώνια ἀνέκραφστον τῆς παλαιᾶς συντάξεως τῆς κληρονομιθείσης ἀπὸ τοῦ Ὄμηρου. καὶ ἐδοκίμασεν ἀμέσως ἐντὸν τὴν ἀνάγκην νὰ ἀποτυγάσῃ τὰς λέξεις ἀπὸ τὸν κλοιὸν τῆς Λασινικῆς περιόδου, ἡ ὄποια... στέκεται μὲν εἰς τὰ πέδια της, δὲν θ' ἀποκτήσῃ ὄμοια ποτὲ φτερά.

Πρός διόρθωσιν τῆς ἀτελείας, ὁ Μαρινέττι συνέσυλεύθη τὴν ἔλικα τοῦ ἀεροπλάνου του, ἡ ὄποια συνιστᾶ τὰ ἔξης, τόσον τολμηρό, ὥστε καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς νέας σχολῆς δὲν εἶχε τὸ θάρρος νὰ τ' ἀναλάβῃ ὑπὸ τοῦ ιδίουν:

Νὰ καταργηθοῦν οἱ περιορισμοὶ τῆς συντάξεως, οὕτως ὡστε τὰ οὐσιαστικά νὰ παρατάσσωνται ἔπως ἔργονταν εἰς ἔκφρασιν, νὰ χρησιμοποιῆται τὸ ρῆμα ἀπαρεμφατικῶν διὰ νὰ προσαριστέσται ἐλαστικῶς πρὸς τὸ οὐσιαστικόν, χωρὶς νὰ ὑποτάσσεται εἰς τὸ ἔγω τοῦ παρατηροῦντος ἢ φανταζούμενου συγγραφέως, νὰ καταργηθοῦν τὰ ἐπίθετα, ἵνα τὸ οὐσιαστικὸν διατηρῇ τὸ κύριον χρῶμά του, νὰ καταργηθῇ τὸ ἐπίρρημα, χαλκᾶς σκουριασμένος, περιορίζων συνδετικῶς τὴν ἐλευθέραν ἔκφρασιν τῶν φράσεων. κάθε δὲ οὐσιαστικὸν νὰ χρησιμοποιήται μὲν τὸ ἀντίστοιχό του, ἢ γου «ἄνδρες-τορπιλάκινον, γυνατικά-ἔρμιας, πλατεῖα-πηγάδι, θύρα-στρόφηγόν τοι». Ἐπιδή δὲ ἡ ἀεροδρομία ἐπιλαχηταίσθαις τὴν περὶ τοῦ κόσμου γνῶσην, κατέστησε δὲ τὴν ἀντίληψιν τῆς ἀναλογίας φυσικωτέραν, νὰ καταργηθοῦν σίς τὰς συγκρίσεις αἱ ἔκφραστες «ώς, καθὼς κλπ. καὶ νὰ ἐκφέρεται ἀπ' εὐθείας κάθε ἀναλογία. Νὰ μὴ χρησιμοποιήται ἡ μεχρι τούσες στίσις, ἀλλὰ μόνον τὰ μαθηματικά σημεῖα (σύν, πλήν, ἐπί, έις, κτλ.), καὶ τὰ μουσικά.

Εἰς τὰς παρομοιώσεις νὰ εύρυνθῇ ἡ διαέλθουσις τῶν ἀναλογιῶν καὶ ἔνας σκύλος π. χ. νὰ συγκρίνεται πρὸς ἀνθρώπον (ὅπότε πρόκειται σχέδιον περὶ φωτογραφίας) ἡ σύγκρισις νὰ γίνεται τολμηρότερα καὶ νὰ προχωρῇ πολὺ περαιτέρω, μ. π. χ. ὁ θεῖος σκύλος νὰ συγκριθῇ μὲν μίαν τηλεγραφικὴν μηχανήν Μόρες ἢ μὲν... καυτό νερό!

Αἱ εἰκόνες εἰς κάθε τι γραφόμενον πρέπει νὰ γίνωνται εὑρυτέρων ἀναλογιῶν, καὶ ἐπὶ καλύμακος ἀταξίας, δαινούσης ἐπὶ μρισμένου ἀπωτάτου ἔργου.

Κούντες Μάλιερ

Στὴ θάλασσα

(*Από τὴν ἐφετειών ἔκθεσιν τοῦ Μοράζου)

Τὸ «ἔγω», δηλαδὴ ὡς ψυχολογία εἰς τὴν φιλολογίαν, νὰ καταργηθῇ ἐντελῶς καὶ νὰ τὸ ἀναπληρώσῃ ἡ ὥλη μὲν τῆς σιαστήσθεως.

Οὕτω βαθητέρων θὰ συγιατισθῇ ἐιαιτητικὴ φυσικολογία τῆς ὥλης καὶ διὰ τῆς ἐπ' ἀπειρον τοιάτυπης πρόσδου εἰδὸς ἀνημάτου (ἀερυμάτου;) φαντασίας.

Δὲν θὰ μῆς ἐννοήσουν», ἐπιλέγει ὁ Μαρινέττι, «ἄλλα τί μῆς νοίσει;»

Καὶ ὅταν τίστεται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ ζήτημα, βέβαια δὲν ὑπάρχει ἀντίρρησις.

* * *

Τὰ καλλιτεχνικὰ θημιονορρία.

Ο «Ἄγγλος καλλιτέχνης κ. Αρνολδ Μπατίκλιν, παραπονούμενος εἰς τὸν Γύπον ἔτη λείπονταν τὰ μέσα σημείων πρὸς δημιουργίαν καλλιτεχνικήν, διατυπώνει τὰς ἔξης περιεργοτάτας σκέψεις:

«Τι θὰ προκαλέσῃ εἰς τὴν ἐποχήν μας τὴν καλλιτεχνικὴν δημιουργίαν; Εἰς τὴν ἀρχαιότητα τοῦτο ἡτο ἔργον τῆς ὥλης ἀλλὰ ἡ ὥλη ἐσαντλεῖται τώρα καὶ γεργάλα ἀπομικρύνει πᾶσαν παραγωγήν. Ζῶμεν τόσον ἐλύτον! Σκεφθήτε πῶς κατοικοῦμεν. Μόλις αἱ κατοικίαι μας ἐπαρκοῦν εἰς τὸ νὰ «ζῆμεν». Εἴμεθα ὅλοι συσσωρευμένοι εἰς ξένας οἰκίας, χωρὶς φῶς. Καὶ πῶς ἐνδύομεθα χάρις εἰς τὰς προσλήψεις μας, εἰς τὴν ἔγνωσιν τῆς τέχνης, εἰς τὸν σειρηνοτύπιον μας; Λοιπόν τίποτε δὲν ὑπάρχει διὰ τοὺς ὅφθαλμούς, σύτε διὰ τὰς αἰσθήσεις. Τὸ ἀνθρώπινον σῶμα, ἀκόμη τὸ σῶμα τῆς γυναικός, τὸ βλέπομεν τὸ πολὺ ἐκ συμπτώσεως. Τὸ ὄποιον εἰναις ζήτημα ἂν μὲ τὰς προφυλάξεις αὐτάς, τὰς ὑπαγορευομένας ὑπὸ τοῦ καθήκοντος, διετήρητος τὴν ἀληθεύτητα καὶ τὸ πάθος.

«Η οἰκογένεια;.. δὲν ἔχουμεν οἰκογένειαν, ἔχουμεν ὑπὸ αὐτῆς. Η γυνὴ; καμιά κατὰ βάθος δὲν ἔχει πραγματικὸν ἐνδιαφέρον δυνάμενον νὰ προσκολλήσῃ εἰς αὐτήν τὸν ἀνδρα. Τὰ τέκνα;.. κατ' ἀρχὰς ίσως πασέχουν πολλήν χαράν, ἀλλὰ βραδύτερον προξενοῦν φροντίδα μόνον καὶ ἀγῶνας.

«Ο πατριωτισμός; Θὰ ἔλιουν ὁ ἀρχιτυμπανιστής, ἐξαέλοισι οἱ ἀληθίνοι σταυραστοί εἰχον ἔξοστρακισθῆ.

Πέθεν λοιπόν θὰ γεννηθῇ τώρα τὸ καλλιτέχνημα; Διὰ τίνος μέσου ήμετορούμεν νὰ τὸ θέωμεν καθαρώτερα, νὰ ἐκφρασθῶμεν φιλικώτερα, ἐλαφρότερα;

«Ἀπομένει ὁ οῖνος μόνον. Αὔτος μόνος εἶνες ἀληθινή ἀπόλαυσις, μεγαλύνει ἐντός μας τὸν ἀνθρώπον. Μόνον ὁ οῖνος προσέρχεται βοηθός μας εἰς τὴν ὥλην δημιουργεῖ παρὰ τὴν θέλησίν της, μόνος αὐτὸς παρέχει πραγματικὴν τὴν λήθην καὶ μᾶς παρουσιάζει τὰ πάντα θαυμάτια..

~~~~~